

राज्यातील नव्याने स्थापन करण्यात आलेल्या
नगरपरिषदा/ नगरपंचायती या नागरी
स्थानिक संस्थांतील पदांच्या आकृतीबंधास
मान्यता मिळण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
नगर विकास विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : एमसीओ-२०२५/प्र.क्र.४१७/नवि-१४
मुख्य इमारत, ४ था मजला,
हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग,
मंत्रालय, मुंबई - ०३२
दि.१५ ऑक्टोबर, २०२५.

संदर्भ:- १. नगर विकास विभाग, शासन निर्णय क्र.एमसीओ-२०१५/प्र.क्र.१३९/नवि-१४, दि.०५.०७.२०१६.
२. नगर विकास विभाग, शासन निर्णय क्र.एमसीओ-२०१६/प्र.क्र.३०१/भाग-१/नवि-१४, दि.२२.०९.२०१७.
३. नगर विकास विभाग, शासन निर्णय क्र.एमसीओ-२०१८/प्र.क्र.१३९/नवि-१४, दि.१२.०२.२०१८.
४. नगर विकास विभाग, शासन निर्णय क्र.एमसीओ-२०१९/प्र.क्र.७४/नवि-१४, दि.१७.०६.२०१९.
५. नगर विकास विभाग, शासन निर्णय क्र.एमसीओ-२०१९/प्र.क्र.६९/नवि-१४, दि.११.०९.२०१९.
६. नगर विकास विभाग, शासन निर्णय क्र.एमसीओ-२०२१/प्र.क्र.१५५/नवि-१४, दि.२८.१०.२०२१.
७. नगर विकास विभाग, शासन निर्णय क्र.एमसीओ-२०२१/प्र.क्र.२०६/नवि-१४, दि.१०.०२.२०२२.
८. नगर विकास विभाग, शासन निर्णय क्र.एमसीओ-२०२२/प्र.क्र.१०२/नवि-१४, दि.१४.११.२०२२.
९. नगर विकास विभाग, शासन निर्णय क्र.एमसीओ-२०२२/प्र.क्र.३४३/नवि-१४, दि.०४.०५.२०२३.
१०. नगर विकास विभाग, शासन निर्णय क्र.एमसीओ-२०२३/प्र.क्र.१२५/नवि-१४, दि.१२.०७.२०२३.
११. नगर विकास विभाग, शासन निर्णय क्र. एमसीओ-२०२३/प्र.क्र.३८९/नवि-१४, दि.०८.०१.२०२४.
१२. नगर विकास विभाग, शासन निर्णय क्र. एमसीओ-२०२४/प्र.क्र.१०१/नवि-१४, दि.१५.०३.२०२४.
१३. नगर विकास विभाग, शासन निर्णय क्र. एमसीओ-२०२३/प्र.क्र.३८९/नवि-१४, दि.२६.०८.२०२४.
१४. नगर विकास विभाग, शासन निर्णय क्र. एमसीओ-२०२५/प्र.क्र.१२५/नवि-१४, दि.१७.०६.२०२५.

प्रस्तावना:-

राज्यातील तालुका मुख्यालयांच्या ठिकाणी व अन्य ठिकाणी नव्याने स्थापन करण्यात आलेल्या १०१ नगरपरिषदा/ नगरपंचायतींचा आकृतीबंध/ पदनिर्मितीचा व त्यासाठीच्या वार्षिक आवर्ती सहायक अनुदानाचा प्रस्ताव शासन निर्णय दि.०५.०७.२०१६ अन्वये मंजूर करण्यात आला आहे. तसेच, नव्याने निर्माण करण्यात आलेली पदे भरण्यासाठी निकष विहीत केले आहेत.

त्याचप्रमाणे, दि.०५.०७.२०१६ च्या शासन निर्णयाच्या परिच्छेद क्र.७ मध्ये, यापुढे, नव्याने निर्माण होणाऱ्या नगरपरिषदा/ नगरपंचायती यांच्याकरीता उपरोक्त निकषानुसार आकृतीबंध निश्चित करण्यास व अनुषंगाने पदे निर्माण करण्यास मंत्रीमंडळाने मान्यता दिली असून, आयुक्त तथा संचालक, नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय, मुंबई यांनी उपरोक्त निकषानुसार यापुढे नव्याने निर्माण होणाऱ्या नगरपरिषदा/ नगरपंचायती यांच्याकरीताचा प्रस्ताव शासनास सादर करावा असे स्पष्ट करण्यात आले आहे.

महाराष्ट्र नगरपरिषद संवर्गातील पदांसाठी नगरपरिषद/ नगरपंचायतनिहाय प्रमाणनिश्चिती व सुधारित आकृतीबंध संदर्भीय क्र. ३ येथील दि.१२.०२.२०१८ च्या शासन निर्णयान्वये विहित करण्यात आला आहे.

तसेच, संदर्भ क्र.५ येथील दि.११.०९.२०१९ रोजीच्या शासन निर्णयानुसार स्वच्छता निरीक्षक संवर्गाचा समावेश राज्यस्तरीय संवर्ग पदांमध्ये करण्यात आला आहे. सदर शासन निर्णयानुसार महाराष्ट्र नगरपरिषद स्वच्छता निरीक्षक सेवा संवर्गाची पदसंख्या निश्चित करण्यात आलेली आहे.

उपरोक्त संदर्भ क्र.१, ३ व ५ येथील शासन निर्णयातील तरतूदींच्या अनुषंगाने, संदर्भीय क्र.२, ४, ७, ८, ९, १०, ११, १३ व १४ येथील शासन निर्णयान्वये अनुक्रमे २७, ७, १२, ४, १, १, ३, ५ व २ नवनिर्मित नगरपरिषदा/ नगरपंचायतींसाठी आकृतीबंध/ पदनिर्मिती व त्यासाठीचे वार्षिक आवर्ती सहायक अनुदान मंजूर करण्यात आले आहे.

आता, उपरोक्त दि.०५.०७.२०१६, दि.१२.०२.२०१८ व दि.११.०९.२०१९ रोजीच्या शासन निर्णयातील तरतूदींच्या अनुषंगाने, पिंपळगाव बसवंत नगरपरिषद, जि.नाशिक, पिंपळनेर नगरपरिषद, जि.धुळे व येरखडा नगरपंचायत, जि.नागपूर या ३ नवनिर्मित नगरपरिषद/नगरपंचायतींचा आकृतीबंध निश्चित करणे व अनुषंगाने पदनिर्मिती करण्याबाबतचा तसेच, सदर पदांच्या वार्षिक आवर्ती सहायक अनुदान मंजूरीबाबतचा प्रस्ताव आयुक्त तथा संचालक, नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय यांनी शासनास सादर केला आहे.

प्रत्येक नगरपरिषद/ नगरपंचायती यांच्याकरीता अधिनियमातील तरतूदीनुसार मुख्याधिकारीचे १ पद निर्माण करणे आवश्यक आहे. दि.०५.०७.२०१६ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये राज्यातील तालुका मुख्यालयाच्या ठिकाणी मुख्याधिकारी पदे मंजूर करण्यात आलेली आहेत. तथापि, पिंपळगाव बसवंत नगरपरिषद, जि.नाशिक, पिंपळनेर नगरपरिषद, जि.धुळे व येरखडा नगरपंचायत, जि.नागपूर या ०३ नवनिर्मित नगरपंचायती/ नगरपरिषदा या तालुका मुख्यालयाच्या ठिकाणी नसल्याने त्याकरीता मुख्याधिकारी संवर्गातील ०३ पदे निर्माण करणे आवश्यक आहे. तसेच, दि.१५.०३.२०२४ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये राज्यातील "क" वर्ग दर्जाच्या नगरपरिषदांमधील मुख्याधिकारी पदावर महाराष्ट्र शहरी प्रशासकीय सेवेतील मुख्याधिकारी गट-अ/ सहाय्यक आयुक्त गट-अ संवर्गातील अधिका-यांची नियुक्ती करण्यास मान्यता देण्यात आलेली आहे.

सदर शासन निर्णयाच्या अनुषंगाने येरखडा नगरपंचायत, जि.नागपूर या नगरपंचायतीकरीता मुख्याधिकारी गट-ब संवर्गातील S-१५ या वेतनश्रेणीतील १ पद, पिंपळगाव बसवंत नगरपरिषद, जि.नाशिक, पिंपळनेर नगरपरिषद, जि.धुळे या २ नवनिर्मित नगरपरिषदेसाठी S-२० या वेतनश्रेणीत मुख्याधिकारी गट-अ ची २ पदे निर्माण करणे तसेच, सदर नवनिर्मित ०३ नगरपरिषद/नगरपंचायतीसाठी दि.०५.०७.२०१६, दि.१२.०२.२०१८ व दि.११.०९.२०१९ च्या शासन निर्णयातील तरतूदीनुसार आवश्यक आकृतीबंध निश्चिती व वार्षिक आवर्ती सहायक अनुदान मंजूरी तसेच, सफाई कामगारांच्या पदांसाठी वार्षिक आवर्ती सहायक अनुदान मंजूरी देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

नगर विकास विभागाच्या दि.०५.०७.२०१६, दि.१२.०२.२०१८ व दि.११.०९.२०१९ रोजीच्या शासन निर्णयातील तरतूदीनुसार खाली नमूद एकुण ०३ नगरपरिषद/नगरपंचायतीसाठी लोकसंख्येच्या

प्रमाणानुसार एकुण १११ पदांचा आकृतीबंध निश्चित करण्यात येत असून, त्यासाठीचा रु. ६,१८,९१,२४२/- वार्षिक आवर्ती खर्च पुढीलप्रमाणे आहे:-

लोकसंख्या	नगरपंचायतीचे नाव	एकुण प्रस्तावित पदांची संख्या	एकुण वार्षिक आवर्ती सहायक अनुदान (रु.)
१५,७२७	येरखडा नगरपंचायत, जि.नागपूर	२८	१,४३,१०,७०९/-
२३,३६२	पिंपळनेर नगरपरिषद, जि.धुळे	२८	१,४९,२६,५०९/-
४१,५५९	पिंपळगाव बसवंत नगरपरिषद, जि.नाशिक	५५	३,२६,५४,०३२/-
एकुण		१११	६,१८,९१,२४२/-

२. शासन निर्णय दि.०५.०७.२०१६, दि.१२.०२.२०१८ व दि.११.०९.२०२१ मधील तरतूदीनुसार उपरोक्त तक्त्यात नमूद नवनिर्मित एकुण ०३ नगरपरिषद/ नगरपंचायतीसाठी लोकसंख्यानिहाय सोबतच्या सहपत्र-अ व ब मधील १०८ पदांच्या आकृतीबंधास व त्यासाठीच्या वार्षिक आवर्ती खर्चास मान्यता देण्यात येत आहे. त्यानुसार, एकुण रु.५,७९,७१,०३४/- एवढे वार्षिक आवर्ती सहायक अनुदान मंजूर करण्यात येत आहे.

३. तसेच, ३ नवनिर्मित नगरपरिषद/नगरपंचायतीकरीता लोकसंख्येच्या प्रमाणात दर १००० लोकसंख्येमागे १ सफाई कामगाराचे पद निर्माण करणे आवश्यक आहे. त्यानुसार, पिंपळगाव बसवंत, जि.नाशिक, पिंपळनेर नगरपरिषद, जि.धुळे व येरखडा नगरपंचायत, जि.नागपूर याकरीता १००० लोकसंख्येमागे १ सफाई कामगार याप्रमाणानुसार ८० सफाई कामगारांच्या काल्पनिक पदांच्या वेतनासाठी रु.२,२५,२२,५८४/- इतके वार्षिक आवर्ती सहायक अनुदान अनुज्ञेय होईल. तथापि, प्रथम टप्प्यात ८० काल्पनिक पदांऐवजी ४० एवढ्या सफाई कामगारांच्या काल्पनिक पदांच्या वेतनाएवढे म्हणजेच वार्षिक आवर्ती सहायक अनुदान रु.१,१४,०३,८४०/- इतके वार्षिक आवर्ती सहायक अनुदान मंजूर करण्यात येत आहे.

४. तसेच, सदर ०३ नवनिर्मित नगरपरिषद/नगरपंचायती या तालुका मुख्यालयाच्या ठिकाणी नसल्याने, सदर ०३ नवनिर्मित नगरपरिषद/नगरपंचायतीकरीता मुख्याधिकारी पदे मंजूर करण्यात आलेली नाहीत. त्यामुळे, येरखडा नगरपंचायत, जि.नागपूर या नगरपंचायतीकरीता मुख्याधिकारी गट-ब या संवर्गातील S-१५ या वेतनश्रेणीतील १ पद निर्माण करणे व पिंपळगाव बसवंत नगरपरिषद, जि.नाशिक, पिंपळनेर नगरपरिषद, जि.धुळे या २ नवनिर्मित नगरपरिषदेसाठी S-२० या वेतनश्रेणीत ०२ पदे निर्माण करण्यात येत आहेत.

५. उपरोक्तप्रमाणे, निर्माण करण्यात आलेली पदे दि.०५.०७.२०१६ च्या शासन निर्णयातील विहित कार्यपद्धती अवलंबून भरण्याबाबतची कार्यवाही करून, त्याबाबतच्या करण्यात येत असलेल्या कार्यवाहीचा अहवाल यासंदर्भात दि.०५.०७.२०१६ च्या शासन निर्णयान्वये विहित केलेल्या समितीकडून दर पंधरवड्यास शासनास सादर करावा.

६. उपरोक्त पदावरील खर्च मागणी क्र.मुख्य लेखाशीर्ष एफ-२, “१९२, नगरपरिषदांना सहाय्य” (००)(६०) जकात कर व महागाई भत्ता रद्द केल्यामुळे नगरपरिषदांना सहायक अनुदान (२२१७८०६६) या खाली टाकून सन २०२५-२०२६ च्या मंजूर अनुदानातून भागविण्यात यावा.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२५१०१५१८३०४४१७२५ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

सोबत:-सहपत्र- अ व ब.

(अ. का. लक्कस)
शासनाचे अवर सचिव

प्रत :-

१. मा.राज्यपाल महोदयांचे प्रधान सचिव, राजभवन, मुंबई.
२. मा.मुख्यमंत्री महोदयांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
३. मा.उप मुख्यमंत्री (नवि) महोदयांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
४. मा.राज्यमंत्री (नवि) महोदयांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
५. मा.मुख्य सचिव महोदयांचे सह सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
६. अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, सर्व मंत्रालयीन विभाग.
७. आयुक्त तथा संचालक, नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय, वरली, मुंबई.
८. सर्व संबंधित विभागीय आयुक्त तथा प्रादेशिक संचालक.
९. सर्व संबंधित जिल्हाधिकारी.
१०. सर्व संबंधित नगरपरिषदा/नगरपंचायती यांचे मुख्याधिकारी.
११. वित्त विभाग (कार्या.वित्तिय सुधारणा-१/व्यय-३), मंत्रालय, मुंबई.
१२. नगर विकास विभागातील सर्व कार्यासने.
१३. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
१४. महालेखापाल (ले. प अ.)/(ले.प.), १ व २, मुंबई/ नागपूर.
१५. महासंचालक, यशदा, राजभवन आवार, बाणेर रोड, पुणे.
१६. निवडनस्ती (नवि-१४)

नगर विकास विभाग, शासन निर्णय क्र.एमसीओ -२०२५/ प्र.क्र.४१७/ नवि-१४, दि १५ ऑक्टोबर,२०२५

सोबतचे सहपत्र-अ

१०,००१ ते २५००० लोकसंख्या असलेल्या ०१ नगरपरिषदा व ०१ नगरपंचायतीकरीता मंजूर करावयाच्या पदांचा तपशील.

(अ) राज्यस्तरीय संवर्गातील पदांव्यतिरिक्त पदे.

अ.क्र.	पदाचे नाव	वेतन श्रेणी	पदसंख्या (१ न.पं.)	पदसंख्या (१ न.प. व १ न.पं.)	वार्षिक खर्च (१ न.पं.)	वार्षिक खर्च (१ न.प व १ न.पं.)
१.	लिपिक टंकलेखक	S-६(₹ १९९००-६३२००)	७	१४	२,१९,४४४	४,३८,८८८
२.	गाळणी चालक/ प्रयोगशाळा सहायक	S-७(₹ २१७००-६९१००)	१	२	३४,१३८	६८,२७६
३.	पंप ऑपरेटर/ विजतंत्र/ जोडारी	S-६(₹ १९९००-६३२००)	३	६	९४,०४७	१,८८,०९४
४.	तारतंत्री/ वायरमन	S-१(₹ १५०००-४७६००)	१	२	३१,३४९	६२,६९८
५.	शिपाई	S-१(₹ १५०००-४७६००)	३	६	७१,२७४	१,४२,५४८
६.	मुकादम	S-३(₹ १६६००-५२४००)	२	४	५२,४७४	१,०४,९४८
७.	व्हाल्वमन	S-१(₹ १५०००-४७६००)	१	२	२३,७५८	४७,५१६
एकुण			१८	३६	५,२६,४८४	१०,५२,९६८

१०००१ ते २४,९९९ लोकसंख्या असलेल्या नव्याने स्थापन ०१ नगरपरिषदा व ०१ नगरपंचायतीकरीता मंजूर

करावयाच्या पदांचा तपशील.

(ब) महाराष्ट्र नगरपरिषद संवर्ग सेवांतर्गत पदांचा सुधारित आकृतीबंध.

महाराष्ट्र नगरपरिषद राज्यस्तरीय संवर्ग सेवा नगरपरिषद व नगरपंचायत निहाय प्रस्तावित पदसंख्या						
आकृतीबंध प्रकार क्र.	७	१०००१ ते २४,९९९ पेक्षा कमी लोकसंख्या असलेल्या नव्याने स्थापन नगरपंचायती				
नगरपरिषद/ नगरपंचायती संख्या	२	नगरपरिषद/ नगरपंचायत निहाय पदसंख्या				४
संवर्ग सेवा नाव		श्रेणी-अ	श्रेणी-ब	श्रेणी-क	श्रेणी-क	सेवा निहाय एकुण पद संख्या
		S-१५ (₹ ४१८००-१३२००)	S-१४ (₹ ३८६००-१२२८००)	S-१३ (₹ ३५४००-११२४००)	S-१० (₹ २९२००-९२३००)	
महाराष्ट्र नगरपरिषद अभियांत्रिकी सेवा	अ.स्थापत्य	०	१	०	०	१
	ब.विद्युत	०	०	०	०	०
	क.संगणक	०	०	०	०	०
महाराष्ट्र नगरपरिषद जलदाय, मलनिस्सारण व स्वच्छता अभियांत्रिकी सेवा		०	०	१	०	१
महाराष्ट्र नगरपरिषद लेखापाल व लेखापरिक्षक		०	०	२	०	२
महाराष्ट्र नगरपरिषद कर निर्धारक व प्रशासकीय सेवा		०	२	०	१	३
महाराष्ट्र नगरपरिषद अग्निशमन सेवा		०	०	०	०	०
महाराष्ट्र नगरपरिषद नगररचनाकार आणि विकास सेवा		०	०	१	०	१
महाराष्ट्र नगरपरिषद स्वच्छता निरीक्षक सेवा		०	०	०	१	१
श्रेणी निहाय एकुण पदसंख्या		०	३	४	२	९

१०००० ते २४,९९९ लोकसंख्या असलेल्या नगरपरिषद/नगरपंचायतींची यादी

अ.क्र.	विभाग	जिल्हा	नगरपंचायत/नगरपरिषद
१.	नागपूर	नागपूर	येरखडा नगरपंचायत
२.	नाशिक	धुळे	पिंपळनेर नगरपरिषद

नगर विकास विभाग, शासन निर्णय क्र.एमसीओ-२०२५/ प्र.क्र.४१७/ नवि-१४, दि.१५ ऑक्टोबर,२०२५

सोबतचे सहपत्र-ब

२५००० पेक्षा जास्त लोकसंख्या असलेल्या ०१ नगरपरिषद करीता मंजूर करावयाच्या पदांचा तपशील.

(अ) राज्यस्तरीय संवर्गातील पदांव्यतिरिक्त पदे

अ.क्र.	पदाचे नाव	वेतन श्रेणी	पदसंख्या (१ न.पं.)	वार्षिक खर्च (१ न.पं.)
१.	लिपिक टंकलेखक	S-६ (₹ १९९००-६३२००)	१०	३७,६१,८९७
२.	गाळणी चालक/ प्रयोगशाळा सहायक	S-७ (₹ २१७००-६९१००)	१	४,०९,६५२
३.	पंप ऑपरेटर/ विजतंत्र/ जोडारी	S-६ (₹ १९९००-६३२००)	३	११,२८,५६७
४.	तारतंत्री/वायरमन	S-१ (₹ १५०००-४७६००)	३	११,२८,५६४
५.	शिपाई	S-१ (₹ १५०००-४७६००)	३	८,५५,२८८
६.	मुकादम	S-३ (₹ १६६००-५२४००)	४	१२,५९,३७६
७.	व्हॉलमन	S-१ (₹ १५०००-४७६००)	१	२,८५,०९६
एकुण			२५	८८,२८,४४०

७५,००० पेक्षा कमी लोकसंख्या असलेल्या “ब” वर्ग नगरपरिषदासाठी मंजूर करावयाच्या पदांचा तपशील.

ब) महाराष्ट्र नगरपरिषद संवर्ग सेवांन्तर्गत पदांचा सुधारित आकृतीबंध.

महाराष्ट्र नगरपरिषद राज्यस्तरीय संवर्ग सेवा नगरपरिषद निहाय प्रस्तावित पदसंख्या						
आकृतीबंध प्रकार क्र.	४	७५,००० पेक्षा कमी लोकसंख्या असलेल्या नव्याने स्थापन नगरपरिषद				
नगरपरिषद / नगरपंचायती संख्या	१	नगरपरिषद निहाय पदसंख्या				१
संवर्ग सेवा नाव		श्रेणी-अ	श्रेणी-ब	श्रेणी-क	श्रेणी-क	सेवा निहाय एकुण पद संख्या
		S-१५ (₹ ४१८००-१३२००)	S-१४ (₹ ३८६००-१२२८००)	S-१३ (₹ ३५४००-११२४००)	S-१० (₹ २९२००-९२३००)	
महाराष्ट्र नगरपरिषद अभियांत्रिकी सेवा	अ.स्थापत्य	१	२	२	०	५
	ब.विद्युत	०	०	१	०	१
	क.संगणक	०	०	१	०	१
महाराष्ट्र नगरपरिषद जलदाय, मलनिस्सारण व स्वच्छता अभियांत्रिकी सेवा		०	१	०	०	१
महाराष्ट्र नगरपरिषद लेखापाल व लेखापरिक्षक		०	२	१	०	३
महाराष्ट्र नगरपरिषद कर निर्धारक व प्रशासकीय सेवा		२	२	०	५	९
महाराष्ट्र नगरपरिषद अग्निशमन सेवा		०	१	०	२	३
महाराष्ट्र नगरपरिषद नगररचनाकार आणि विकास सेवा		१	०	२	०	३
महाराष्ट्र नगरपरिषद स्वच्छता निरीक्षक सेवा		०	०	०	३	३
श्रेणी निहाय एकुण पदसंख्या		४	८	७	१०	२९

२५००० पेक्षा जास्त लोकसंख्या असलेल्या नगरपरिषदेची यादी.

अ.क्र.	विभाग	जिल्हा	नगरपरिषद
१.	नाशिक	नाशिक	पिंपळगाव-बसवंत नगरपरिषद